

Arbetsmaterial till

Tröjan

Skriven av: Per Alexandersson

Bakgrund

Det här materialet kompletterar boken *Tröjan*. Det kan användas individuellt eller i grupp. Om rubriken följs av symbolen: (+) innebär det att övningen helst ska göras i grupp. De övningar som saknar (+) går alltså bra att även göra individuellt.

Tröjan handlar om Maria och Niklas. De blir kära i varandra. De har en mysig kväll tillsammans och Niklas sover kvar hos Maria. De ligger med varandra. På morgonen reser sig Niklas upp och går. Tror Maria i alla fall. Ett missförstånd behöver klaras upp.

Boken beskriver hur det känns att vilja vara tillsammans med någon. Den handlar om de drömmar och förväntningar som finns i ett förhållande.

Meningarna är korta och orden är lätta att förstå. Innebörden av boken kommer fram på ett tydligt och strukturerat sätt.

Läsförståelse

- Hur ser Marias dejt ut?
- Vad vill Maria göra med hans läppar?
- Varför tycker Maria att hennes förre pojkvän var en idiot?
- Vad gör de efter middagen?
- Vad tänker Maria om framtiden?
- Vad gör Niklas när han vaknar?
- Varför förstör Maria Niklas tröja?
- Varför går Niklas ut?
- Vad känner Niklas och Maria för varandra i slutet av boken?

Starta en diskussion (+)

Gör till exempel en tankekarta på tavlan.

- Hur vet man att man är kär?

- Hur vet man att det är ömsesidigt?
- Hur vet man att den andre vill ligga med en?
- Vad har utseendet för betydelse när man blir kär? Är det ens viktigt? Vad tycker du?

Grammatik

Synonymer (+)

Hämta ord från *Tröjan*. Gärna ord som är lätta att hitta synonymer till.

Exempelvis:

dejt, killen, vackert, vitt, pojkvän, glittrar, idiot, tjej, tittar, kyssas, ligga med, vacker, barn, smita, svin, ful, mesig, rädd, osv.

Gör så här: Gör en spalt och försök tillsammans hitta ord som betyder samma sak. Genast kommer det att uppstå en diskussion om huruvida *kille* och *pojke* verkligen betyder samma sak? *Ligga med* och *älska*? Är det någon skillnad på när vi säger vad? Vad är slangord?

Uppgift: Kom på fler ord! Låt sedan alla i gruppen skriva skillnaden på anonyma lappar. Prata om att vi tolkar ord olika beroende av erfarenhet, bakgrund och referensramar. Gå slutligen igenom att ord med samma betydelse heter "synonymer".

Substantiv (+)

Skriv upp alla substantiv från berättelsen på tavlan utan att säga vad det är för typ av ord:

tröjan, dejt, killen, räkor, vin, hår, läpparna, näsan, pojkvän, Maria, Niklas, ögon, idiot, tjej, middagen, film, minuter, kroppen, ikväll, känslorna, sovrummet, kläder, huden, händer, morgon, livet, hyran, barn, lägenhet, sommar, sängen, dörren, sax, påse, bröd, tårar, ansikte, frukost, osv.

Uppgift: Låt sedan läsarna hitta saker som är gemensamt för alla ord. Ofta upptäcker de ganska snabbt att det är namn på saker. Ändra orden till *ental*, *flertal* och se vad som händer. Vissa gillar att se de olika pluralformerna framför sig. Jämför gärna med engelskan som bara har en pluralform. Skriv sedan "substantivt" över ordgruppen. Låt gruppen bilda meningar av orden gärna i kombination med adjektiv.

Skriva

Tema: Fritt skrivande

Gör så här: Diskutera att det ofta finns en tidslinje i en berättelse. **Nu** – ofta den tid där handlingen utspelar sig. Ibland finns det ett **före**, till exempel ett **imperfekt** och en **fortsättning**, en **framtid** också.

Uppgift:

- Låt eleverna välja att skriva en berättelse om hur Maria och Niklas träffades allra första gången. Var lärde de känna varandra? Varför började de tycka om varandra? Vad gjorde de första gången de sågs? Låt fantasin få flöda fritt...
- Vad händer nu? Köper de en tröja? Kommer de att ses igen? Vad gör de då?

Tema: Dagbok

Gå igenom i grupp, eller fundera på vad dagboksskrivande är. Starta en diskussion eller fundera kring följande påståenden:

- Dagboksskrivande är något för den enskilde personen.
- Ingen ska läsa det som skrivs.
- Man skriver bara till sig själv för att få ur sig sina tankar.
- En del skriver aldrig.
- En del skriver när det inträffat speciella händelser.

Uppgift: Tänk dig in i antingen Marias eller Niklas situation. Tänk dig att de nästa kväll sitter var och en för sig hemma hos sig själva med varsin dagbok.

- Vad skriver Maria? Varför är Niklas så speciell? Vad skriver hon om att hon klippte sönder tröjan?
- Vad skriver Niklas? Vad tycker han egentligen om att hon klippte sönder tröjan? Är han jättekär? Vad vill han att de gör nästa gång de ses?

Ordkunskap

Vad betyder orden?

- dejt (rad 1, sid 5)
- glittrar (rad 5, sid 6)
- "varade inte" (rad 10, sid 6)
- "hamnar de i" (rad 6, sid 7)
- undersöker (rad 8, sid 12)
- hyran (rad 10, sid 10)
- smita (rad 6, sid 12)
- mesig (rad, 5, sid 13)
- ursinnig (rad 10, sid 13)
- slamsor (rad 1, sid 14)

Sätt in fyra av orden eller uttrycken i meningar. Skriv fritt.

Att jobba vidare med... (+)

- Låt gruppen anonymt skriva ner tre saker som de tycker är viktigt med en tjej/kille när man blir kär. Låt dem sedan på en annan lapp skriva ner tre saker som en tjej/kille skulle tycka var fint hos dem. Spalta upp svaren på tavlan och diskutera resultatet.
- Samarbeta eventuellt med en kurator. Diskutera olika typer av kärlek. Kärlek mellan homosexuella, kärlek till vänner, föräldrar, osv.

Ordförklaringar

Sidan 5:

dejt (rad 1) – en träff med någon man gillar
 i smyg (rad 7) – när ingen ser
 lockigt (rad 8) – krusig, lockad med lockar, vågig
 "som gjorda för" (rad 9) – som om det var meningen
 lagom (rad 10) – perfekt, måttlig

Sidan 6:

glittrar (rad 5) – glänsar, strålar. lyser
 "det varade inte" (rad 10) – det höll inte, det tog slut
 "visade sig vara" (rad 12) – det var, det blev

Sidan 7:

perfekt (rad 4) – felfri, passande, lämplig
 "hamnar de i" (rad 6) – tar sig till, går till

Sidan 8:

"ligga med" (rad 4) – ha sex med varandra
 "vill ha" (rad 11) – i det här fallet att vilja ligga med varandra

Sidan 9:

undersöker (rad 8) - känner sig fram, upptäcker
 smidig (rad 11) – mjuk, följsam, inte stel, vig
 följsam (rad 11) – mjuk, inte stel, smidig

Sidan 10:

hyran (rad 10) – det man betalar för att bo i sin lägenhet, avgift
 förlova sig (rad 13) – man byter ringar och vill leva med varandra
 gifta sig (rad 14) – nästa steg efter förlovning, man vill leva med varandra kanske till
 livets slut

Sidan 12:

smita (rad 6) – gå iväg utan att någon ser
 svin (rad 9) – idiot, en som uppför sig illa, gör något dumt

Sidan 13:

mesig (rad 5) - en som i inte vågar, feg
korkad (rad 6) – dum
ursinnig (rad 10) – mycket arg, rasande, vansinnig

Sidan 14:

slamsor (rad 1) - strimlor, trasor

Vill du skriva mer?

Maila gärna till oss på Vilja förlag och berätta vad du tyckte om boken. Du får gärna skriva en recension över boken. Berätta vad som var svårt, roligt, jobbigt eller bra med boken. Var satt du när du läste boken? Och vad skulle du vilja skriva en bok om? Maila dina svar till info@viljaforlag.se. Hoppas vi hörs! /Lina Nordstrand, projektledare på Vilja förlag.

Vill du läsa mer?

Gå in på vår hemsida på www.viljaforlag.se. Här hittar du alla våra böcker. De allra flesta titlarna finns också som e-bok och som ljudbok. På vår hemsida finns det också intervjuer med våra författare, bland annat med Per Alexandersson, samt fler arbetsmaterial och information om lättläst.